

El safareig del Calvari és el més gran del municipi, on actualment molts joves van a passar la tarda. FOTO: J. REVILLAS

reVOLTA Iniciativa impulsada per donar la volta al patrimoni

L'Institut de la Sènia, conjuntament amb el Centre d'Estudis Seniençs, està desenvolupant un projecte per anomenat Apadrinem el Patrimoni. Aquesta iniciativa de la Generalitat es basa en «agafar un element patrimonial del poble per fer activitats al voltant d'aquest element». Tot amb la finalitat de «conscienciar la gent jove sobre que aquest element existeix i que pugui apreciar-lo i valorar-lo», explica Victòria Almuni, que ha banda de presidir el Centre d'Estudis Seniençs també és professora de l'institut. «Van escollir el conjunt hidràulic de la Sènia i Rossell i li vam donar el nom del Camí de l'Aigua. El projecte de l'any 2019

Els nens aprenen a netejar la roba al safareig. FOTO: CEDIDA

de la iniciativa Apadrinem el Patrimoni s'anomena reVOLTA pel fet de «donar-li la volta al patrimoni». «Aquest any vam escollir el safareig perquè considerem que està perdent l'ús, però també perquè trobàvem que el podíem convertir amb un lloc de relació social». Amb la col·laboració de

diverses entitats es va celebrar el dia «reVOLTA, dones d'aigua» i a cada safareig es va fer una intervenció artística i una actuació que podia ser un concert, llegir un poema. Però l'actuació de l'associació de dones va ser una mostra de com es netejava la roba abans.

«Tots els safareigs que tenim estan situats a les entrades del poble, cadascun en una de les seves puntes del municipi». Una data curiosa és la intenció dels safareigs de la Clotada i el de la Plaça, els quals la seva construcció respon a raons d'higiene. I és que durant la Segona República, es va fer una gran campanya per conscienciar a la població sobre la importància de la higiene, i per aquest motiu, es va ubicar el safareig de la Clotada al costat de l'antic escorxador i el de la Plaça

al costat de l'antiga pescateria. «Pensa que les peixateres abans venien al carrer i sempre hi havia sang, mosques i molta olor, per aquest motiu omplien els cànirs a la font del safareig i netejaven la zona».

Cada gota comptava

L'aigua, al territori del Sènia, sempre ha sigut un bé escàs. Per aquest motiu, des de fa segles que l'aprofitament de l'aigua és un aspecte fonamental. Victòria Almuni comenta també que «l'aigua que

sobrava del safareig anava als horts periurbans». «Hi havia un ús racional i al mateix temps, bonic de l'aigua», afegeix.

«L'aigua que s'utilitzava al poble havia d'anar per als horts i l'aigua utilitzada als molins que hi havien en aquesta època havia de tornar directament al riu», apunta. Perquè l'aigua, després, anava pels pobles veïns com Ulledecona o Sant Rafel, entre d'altres. Segons recorda també Almuni, des del segle XIV l'ús de l'aigua «està molt regulat».